Lietas Nr. C20227216
Lietas arhīva Nr. C-2272-16/5

**S P R I E D U M S**
**LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ**

Liepājā 2016.gada 3.oktobrī

Liepājas tiesas tiesnese Inta Pūce rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

Liepājas tiesā 2016.gada 15.augustā prasītāja cēlusi tiesā prasību pret atbildētāju par uzturlīdzekļu piedziņu bērna /pers. E/, dzimuša /datums/, uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs ir bērna tēvs. Atbildētājs uzturlīdzekļus bērna uzturam nedod un aprūpē neiesaistās. Tā kā vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam Ministru kabineta noteiktajā apmērā – līdz 18 gadiem 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas līdz bērna pilngadībai. Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē. Noteikt nekavējošu sprieduma izpildi. Nauda iemaksājama kontā Nr./konta numurs/ AS "DNB banka".

Prasība pamatota uz Civillikuma 177., 178., 179.pantu.

Atbildētājam 2016. gada 19.augustā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{21}$ panta pirmo daļu un 250.$^{22}$ panta pirmo daļu, uz deklarēto dzīvesvietas adresi tika nosūtīts prasības pieteikums (lietas 13.,14.lapa), izskaidrotas procesuālās tiesības, norādīta informācija par tiesas sastāvu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Atbildētājs nav izmantojis savas procesuālās tiesības un nav sniedzis paskaidrojumu.

Pusēm izskaidrotas tiesības izmantot meditāciju strīda risināšanā (lietas 14.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc deklarētās dzīves vietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīves vietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Civilprocesa likuma 56.$^{1}$panta otrā daļa noteic, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no dokumentu nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Civilprocesa likuma 250.$^{25}$panta pirmā daļa paredz, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām

tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Tiesa uzskatīja, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2016.gada 7.septembrī paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2016.gada 3.oktobrī, ka pēc rakstiska lūguma, tiesa to var arī nosūtīt pa pastu (lietas 18.lapa).

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.$^{22}$ panta otrā daļa.

MOTĪVU DAĻA

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietā noskaidrots, ka bērns /pers. E/, dzimis /datums/, un viņa tēvs ir atbildētājs /pers. C/. To apstiprina pievienotā bērna dzimšanas apliecības kopija (lietas 11.lapa).

Lietā nav strīda, ka bērns atrodas prasītājas aizgādībā.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmo daļu tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras. Pie konkrētajiem apstākļiem svarīga ir bērna iespēja saņemt uzturlīdzekļus no abiem vecākiem.

Līdz pilngadībai bērns ir vecāku aizgādībā, tā noteikts Civillikuma 177.panta pirmajā daļā.

Saskaņā ar Civillikuma 179. pantu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Ministru kabineta 2013. gada 15.janvāra noteikumos Nr. 37„Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir katru mēnesi nodrošināt minimālo uzturlīdzekļu apmēru katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša algas; katram bērnam no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā - 2016.gada 15.augusta, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju. Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka šajā laikā maksājis uzturlīdzekļus bērnam.

Apmierināms prasītājas lūgums par sprieduma nekavējošu izpildi, ievērojot Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, ka pēc

lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka tas izpildāms nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos ir atbrīvota. Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļa noteic, ka, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tā kā prasība apmierināta pilnībā, no atbildētāja pilnā apmērā piedzenama valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par korespondences nosūtīšanu. Atbildētājs nav lūdzis viņu atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas, iesniedzot par to pierādījumus.

Valsts nodeva aprēķināma atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam un 35.panta pirmās daļas 3.punktam: no viena gada uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas (no 2016.gada 1.janvāra minimālā mēnešalga noteikta 370 EUR) 1332 EUR x15%, tas ir, 199,80 EUR. Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi piedzenami to faktiski izlietotajā apmērā, tas ir, 7,31 EUR.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204[1].pantu atbildētājam, daļā par tiesas izdevumu samaksu, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.,97., 193., 195., 250.[25], 250.[27]pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt prasību.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus katru mēnesi dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam līdz 18 gadu vecumam - 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra. Uzturlīdzekļu piedziņu sākt no 2016.gada 15.augusta. Uzturlīdzekļi iemaksājami kontā Nr. /konta numurs/ AS "DNB banka".

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu stājas spēkā nekavējoties.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts nodevu valsts labā 199,80 EUR (vienu simtu deviņdesmit deviņus *euro* astoņdesmit centus), kura jāiemaksā:

Saņēmējs: Valsts kase, NMR 90000050138
Konta Nr.LV55TREL1060190911200
BIC kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesu iestādē.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus valsts labā 7,31 EUR (septiņus *euro* trīsdesmit vienu centu), kuri jāiemaksā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija
Konta Nr.LV51TREL2190458019000
NMR 90001672316
Saņēmēja banka: Valsts kase
Kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Noteikt /pers. C/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par piedziņu valsts ienākumos 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti par tiesas izdevumu samaksu valsts labā jāiesniedz/jāatsūta Liepājas tiesas kancelejai, Republikas ielā 14, Liepājā, LV 3401.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2016.gada 3.oktobra Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Liepājas tiesā, ievērojot Civilprocesa likuma 440.[2] pantu.

Tiesnese I.Pūce